

Wageningen UR gaat samen met Nederlandse imkers onderzoek doen naar nieuw middel tegen varroa-mijten

Tjeerd Blacquièrè

Onderzoekers van bijen@wur van Wageningen UR gaan samen met Nederlandse imkers onderzoek doen naar de werkzaamheid en de veiligheid van een nieuw middel voor de bestrijding van varroa-mijten bij honingbijen. Daarmee willen de onderzoekers een bijdrage leveren aan de gezondheid van honingbijenvolken in Nederland en daarbuiten. Het gaat om onderzoek naar de werkzaamheid en de veiligheid van de "Varroa-gate" van Bayer HealthCare Animal Health, het bedrijf dat de varroa-gate als diergeneesmiddel voor bijen op de markt wil gaan brengen. Het onderzoek dat Wageningen UR samen met de Nederlandse imkers gaat doen is onderdeel van het wettelijk noodzakelijke onderzoek bij de toelating van nieuwe diergeneesmiddelen in de EU en wordt daarom gefinancierd door Bayer.

Veldstudies nodig voor toelating in Europa

Alvorens een middel als diergeneesmiddel kan worden toegelaten in een of meer lidstaten van de EU, moet een uitgebreid dossier met onderzoeken worden aangeleverd, die laten zien dat het middel en de toepassing werkzaam zijn, veilig zijn en geen schadelijke residuen veroorzaken. De veld-testen voor de toelating van de Varroa-gate worden tegelijkertijd gedaan bij een groot aantal imkers en onderzoekinstellingen in een aantal landen in Europa. De bijenonderzoekers van Wageningen UR gaan samen met een aantal imkers het deel voor Nederland uitvoeren.

En dan?

Afhankelijk van hoe snel alle benodigde gegevens in het dossier beschikbaar zijn kan de toelating in Europa of in een aantal lidstaten worden aangevraagd. De eisen voor een toelatingsdossier zijn echter uitgebreid en streng, dus het zal best nog wat jaartjes kunnen duren voordat de gate beschikbaar komt.

Doel van middel

Bij de huidige bestrijding van de varroa-mijt worden 'zachte' en milieuvriendelijke middelen gebruikt zoals mierenzuur, oxaalzuur en thymol. Daarmee worden goede resultaten behaald, maar het komt voor dat de bestrijding niet goed lukt. In dat geval kunnen de bijenvolken mét varroa-mijten de gezonde bijenvolken opnieuw met varroa besmetten. Bayer HealthCare Animal Health hoopt dat Varroa-gate die her-infectie van gezonde volken kan helpen voorkomen. Het is dus wellicht een aanvulling op de bestaande mogelijkheden.

'Varroa-gate' is een poort voor de ingang van de bijenkast waar de bijen doorheen naar binnen en naar buiten gaan, waarbij de mijten worden uitgeschakeld doordat ze in aanraking komen met een acaricide, een middel dat bedoeld is voor de bestrijding van mijten. Over eerdere testen met prototypes van deze gate schreef ik in de vorige [nieuwsbrief](#). De gedachte is om zoveel mogelijk te (blijven) werken met de 'zachte' middelen en met een minimale inzet aan middel (acaricide) de beperking van de zachte middelen op te vangen, en tegelijk opbouw van resistentie tegen Varroa-gate te voorkomen. Door de lage dosering en het feit dat alleen de foerageersters met het middel in aanraking komen zou er nauwelijks sprake moeten zijn van ophoping van residuen in de bijenkast. Bovendien zou de Varroa-gate in opeenvolgende jaren met steeds een ander middel worden uitgerust, om de ontwikkeling van resistentie tegen het middel te voorkomen. De ontwikkeling van de varroa-gate is een vervolg op een aantal middelen tegen varroa voor toepassing binnenin de bijenkast die Bayer HealthCare Animal Health sinds de komst van varroa in Europa heeft ontwikkeld (o.a. Perizin, Bayvarol, Apistan).